

VIII. Sociale, kulturelle og humanitære spørgsmål.

1. Beretning fra FN's højkommisær for flygtninge.

(Dagsordenens punkt 27).

Højkommisærens årsberetning forelagdes af højkommisæren personlig i 3. udvalg. Det var bemærkelsesværdigt, at debatten denne gang var betydelig mere afdæmpet end under de foregående samlingers behandling af flygtningespørgsmålet. Under nærværende samling rettede østblokken således overhovedet ingen alvorlige angreb mod højkommisæren.

Med udgangspunkt i beretningen trak højkommisæren linierne op i det omfattende arbejde, der i det sidste år er udført under hans ledelse.

Den danske repræsentant i udvalget, konsulent Finn T. B. Friis, fremhævede, at det endnu var for tidligt at bedømme resultaterne af den nye aktion, der var iværksat af højkommisæren efter den ved 9. samling givne bemyndigelse; begyndelsen havde dog været lovende. Den danske delegerede erindrede om det danske bidrag til UNREF og om modtagelsen af en række flygtninge til varig forsørgelse i danske institutioner. Endvidere pegede han på, at de danske repræsentanter indenfor Europarådet og ICEM havde lagt særlig vægt på varetagelsen af flygtningenes interesser og fremhævet betydningen af, at højkommisærens centrale stilling i det koordinerende arbejde blev anerkendt.

Under debatten blev der iøvrigt fra mange sider ydet højkommisæren stor anerkendelse for hans arbejde; samtidig udtaltes beklagelse over, at der ikke var tilvejebragt det fornødne finansielle grundlag for at gennemføre det godkendte program i dets helhed, idet de på tidspunktet for debatten indkomne og lovede bidrag for 1955 kun dækkede ca. halvdelen af de anslåede udgifter.

Sovjetrusland forelagde, støttet af de andre østbloklande og med senere tilslutning af Jugoslavien og de arabiske stater, et resolutionsforslag, i henhold til hvilket plenarforsamlingen skulle give udførlige direktiver om forholdsregler, der burde gennemføres dels af højkommisæren, dels af regeringerne i de lande, hvori flygtningene

opholder sig, for at fremme frivillig reparation. Dels skulle man hindre propaganda mod flygtningenes hjemlande, dels sprede fornøden oplysning om de virkelige forhold i disse lande, herunder navnlig den seneste tids amnestibestemmelser.

Resolutionsforslaget blev bl. a. fra britisk side gjort til genstand for kritik, idet det hævdedes, at man ikke med rimelighed kunne pålægge højkommisæren eller opfordre opholdslandenes myndigheder til at gennemføre en omfattende oplysningsvirksomhed, ligesom det fremhævedes, at selv de flygtninge, der endnu bor i lejre, har fuld bevægelsesfrihed, adgang til at modtage breve, læse deres hjemlands aviser etc. Endelig indvendtes det, at det sovjetrusiske forslag kun omtalte een vej til løsning af flygtningeproblemet, men slet ikke nævnte oversøisk udvandring eller integrering i opholdslandet som metoder til en løsning.

I et andet resolutionsforslag, til hvilket de skandinaviske lande var medforslagsstillere, omtaltes derimod de 3 metoder på lige fod. Det vigtigste punkt i resolutionsforslaget var en konstatering af, at der endnu var langt igen, inden det fornødne finansielle grundlag for programmets gennemførelse var tilvejebragt, samt en kraftig opfordring til regeringerne om snarest at stille det for 1955 endnu manglende og det for 1956 nødvendige beløb til rådighed.

Det sovjetrusiske forslag forkastedes med 29 stemmer (deriblandt de skandinaviske lande) mod 14, medens 10 afholdt sig fra at stemme.

Fællesforslaget vedtoges derefter med 42 stemmer (deriblandt de nordiske lande), ingen imod, medens 14 (deriblandt østblokken og de arabiske lande) afholdt sig fra at stemme.

I et plenarmøde den 25. oktober godkendtes resolutionsforslaget med 43 stemmer, ingen imod, medens 15 afholdt sig fra at stemme.

2. Menneskerettighedskonventionerne.

(Dagsordenens punkt 28).

I overensstemmelse med den på 9. plenarforsamling vedtagne resolution så 3. udvalg det som sin første og vigtigste opgave at